

СТАНОВИЩЕ

за дисертацията на

Любомир Георгиев Рачев

НАЕМНИЧЕСТВОТО В ЗАПАДНА ЕВРОПА ПРЕЗ XIV- XV ВЕК

от проф. д-р Ивайла Попова

СУ „Св. Кл. Охридски“

Любомир Георгиев Рачев завършва специалност *История* в СУ „Св. Кл. Охридски“, специализация Средновековна история, през 2013 г. През 2015 г. приключво успешно магистърска програма *Средновековното общество - идеология, политика, култура* в Исторически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“, катедра Стара история, тракология и Средновековна история. От 2016 г. е докторант редовна форма на обучение по направление. *2.2. История и археология, Средновековна обща история.* Като негов научен ръководител мога да посоча, че първоначалната тема на неговата дисертация беше *Символика на когномените в Средновековна Европа*, която обаче очевидно не му допадна достатъчно, освен това темата вероятно изисква да бъде разработена от филолог, а не от историк. Затова и след първата година на докторантурата темата беше сменена с *Наемничеството в Западна Европа 14 – 15 в.*

Настоящата дисертация се състои от увод, три глави, заключение, библиография и приложения, всичко в размер на 193 стандартни страници. В увода докторантът Л. Рачев проследява развитието на проблема за войната, дефинира ясно целите и задачите на изследването, определя хронологическите и териториални граници на разработката, изяснява методологията, с която работи и уточнява някои проблеми на терминологията,

която се среща в изворите и той използва. В увода също така са разгледани основните извори и ключовата историография по темата.

Първата глава, озаглавена *Поява на наемниците. Проблеми и решения* е уводна по своя характер и в началото проследява развитието на наемническата професия от падането на Западната Римска империя до 10 в. Разгледани са проблемите на феодалното общество, породени от особеностите на неговата структура и отношенията васал-сеньор. В три части на тази глава е разгледано наемничество съответно в Англия, Франция и Свещената римска империя в периода 10 – 13 в. Заключителната четвърта част на главата извежда основните изводи на докторанта.

Втората глава, *Наемничеството през втората половина на XIV век* е разделена на 6 части, в които се проследява формирането на наемническите компании, тяхното движение с цел изхранване и придобиване на плячка, пътят им към Италия и следата, която оставят след себе си там. Изследвайки редица извори, докторантът е обърнал специално внимание на състава и числеността, на договорите и заплащането на войниците в Свободните компании, както и на някои аспекти от борбата за справянето с тях.

Третата глава, със заглавие *Наемничеството в Италия през XV век* в пет части разглежда в подробности състава, организацията, числеността и командната структура на наемните армии в Италия, изследва развитието на военно административния апарат в италианските държави през 15 в., и също така проследява традицията и еволюцията в договорите и заплащането на наемниците, както и взаимоотношенията между участниците в тези договори. Изведена е една от най-важните характеристики на наемничеството на Апенините през този период, а именно превръщането на кондотиерите в първите постоянни армии.

В четвъртата глава докторантът Л. Рачев разглежда ролята на Папството в борбата срещу наемниците. Тук той се спира на значението на Папството в решаването на редица социални и икономически проблеми, породени от действията на наемниците. Въз основа на изворов материал (преди всичко папските були) са проследени различните мерки, които предприема Западна църква в лицето на своя предстоятел – папата за справяне с кондотиерите през 14 и 15 в.

В заключението докторантът обобщава достигнатите изводи и подчертава верния факт, че наемничеството се наблюдава най-ясно в райони, където политическата и военна власт е най-слаба или отсъства като цяло.

Сред приносите на това изследване може да се посочи проучването на връзките между различните феодални държави, довели до обособяване на групи хора, чийто основен поминък е войната. Също така, за пръв път в българската историография е разгледан подробно проблемът с наемниците в Западна Европа и феноменът на Свободните компании. В дисертацията чрез анализ на извори, синтез и обобщения, Л. Рачев проследява влиянието на наемниците върху военното дело, политиката и живота в късния период на Средновековието в Западна Европа.

Представеният автореферат отговаря на изискванията, научните публикации на дисертанта по темата на изследването са стойностни и публикувани в престижни научни издания.

В заключение ще отбележа, че дисертационният труд на Любомир Рачев разкрива уменията на докторанта да работи задълбочено и аналитично с богат изворов материал, да използва критично историографията по темата и успешно да прилага различни научни методи в работата си. Всичко казано дотук ми дава пълното основание да дам своя положителен глас за представената дисертация и да препоръчам на почитаемото жури да присъди на Любомир Георгиев Рачев научната и образователна степен „доктор”.

15.04.2020 г.

Проф. д-р И. Попова